

Kopja Informali ta' Sentenza

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta ta' l-14 ta' Novembru, 2005

Citazzjoni Numru. 1352/2002

HSBC Bank Malta p.l.c.

-vs-

**Katherine Mifsud kif ukoll Raymond Mifsud,
Roseanne Buhagiar u Michelle Barbara bhala eredi
tal-mejjet George Mifsud, ilkoll bhala debituri
principali u l-istess Roseanne Buhagiar bhala garanti
solidali tal-imsemmija debituri principali.**

Il-Qorti;

Rat l-att tac-citazzjoni pprezentata fit-28 ta' Novembru,
2002 li permezz taghha s-socjeta' attrici ppremettiet:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-mejjet George Mifsud u martu Katherine Mifsud kienu kkostitwew ruhhom debituri tal-Bank attur fi-ammont globali ta' sitta u hamsin elf, hames mija u sittax-il lira Maltija u sitta u erbghin centezmu (Lm56,516.46) oltre l-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002 dovut lill-istess Bank kif jinghad hawn taht:

a) Dsatax-il elf, disa mija u hamsa u tletin lira Maltija u tlieta ughoxrin centezmu (Lm19,935.23) dovuti lill-Bank attur in kwantu ghal sittax-il elf, mija u sebgha u disghin lira Maltija u erba' centezmi (Lm16,197.04) fuq "Agricultural Loan Account" bin-numru 054-085816-300 u r-rimamenti tlett elef, seba mija u tmienja u tletin lira Maltija u dsatax-il centezmu (Lm3,738.19) bhala imghax fuq 1-istess "Agricultural Loan Account" sat-8 ta' Ottubru 2002 kif jirrizulta mill-Istatement anness bhala Dok A, oltre l-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002 sad-data tal-pagament effettiv; u

b) Sitta u tietin elf, hames mija u wiehed u tmenin lira Maltija u tlieta u ghoxrin centezmu (Lm36,581.23) dovuti lill-Bank attur in kwantu ghal tnejn u tletin elf, disa' mija u erbgha u sittin lira Maltija u hmistax-il centezmu (Lm32,964.15) fuq "Overdraft Account" bin-numru 054-085816-001 u r-rimamenti tlett elef, sitt mija u sbatax-il lira Maltija u tmien centezmi (Lm3,617.08) bhala imghax fuq 1-istess "Overdraft Account" sat-8 ta' Ottubru 2002, kif jirrizulta mill-Istatement anness -bhala Dok B, oltre 1-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002 sad-data tal-pagament effettiv;

Illi l-imsemmi George Mifsud miet fit-8 ta' Dicembru 1999 u nnomina bhala eredi tieghu lil uliedu l-konvenuti Raymond Mifsud, Roseanne Buhagiar u Michelle Barbara (Nota ta' Insinwa ta' trasferiment kawza mortis annessa bhala Dok C);

Illi l-ammont fuq imsemmi ghadu kollu dovut;

Illi l-imsemmija Roseanne Buhagiar nee' Mifsud ikkostittwiet

ruha wkoll garanti solidali mal-mejjet George Mifsud u martu Katherine Mifsud debituri principali favur il-Bank attur sa 1-ammont komplessiv ta' sitta u sittin elf lira Maltija (Lm66,000), oltre imghax u spejjes kif jirrizulta mill-guarantee form datata 17 ta' Settembru 1998 (Dok D);

Illi 1-konvenuti, ghalkemm interpellati biex ihallsu, anke permezz ta' zewg ittri ufficjali datati 18 ta' Lulju 2001, baqghu inadempjenti (Dok E u Dok F);

Illi l-kreditu tal-Bank huwa cert, likwidu u ezegwibbli u sa fejn jaf il-Bank attur, il-konvenuti m'ghandhom ebda difiza valida opponibbhi f'din il-kawza kontra t-talba tieghu ghal-hlas ta' dik is-somma, kif jidher mill-affidavit tal-P.L. Jonathan de Maria, ir-rapprezentant tal-Bank attur, hawn anness bhala Dok X;

Ghalhekk jitolbu lil din l-Onorabbli Qorti ghaliex m'ghandhiex:

1. taghti s-sentenza u tilqa' t-talba tal-Bank attur bla ma tghaddi ghas-smigh tal-kawza kif provdut fi-artikoli 167-170 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap 12); u

2. tikkundanna hill-konvenuti Katherine Mifsud, kif ukoll Raymond Mifsud, Roseanne Buhagiar u Michelle Barbara bhala eredi tal-mejjet George Mifsud u 1-istess Roseanne Buhagiar bhala garanti tal-konvenuti u in solidum maghhom ihallsu lill-istess Bank attur is-somma ta' sitta u hamsin elf, hames mija u sittax-il lira Maltija u sitta u erbghin centezmu (Lm56,516.46) oltre l-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002, dovuta kif jinghad hawn taht:

a) Dsatax-il elf, disa mija u hamsa u tletin lira Maltija u tlieta ughoxrin centezmu (Lm19,935.23) dovuti lill-Bank attur in kwantu ghal sittax-il elf, mija u sebgha u disghin

lira Maltija u erba' centezmi (Lm16,197.04) fuq "Agricultural Loan Account" bin-numru 054-085816-300 u r-rimanti tlett elf, seba mija u tmienja u tletin lira Maltija u dsatax-il centezmu (Lm3,738.19) bhala imghax fuq 1-istess "Agricultural Loan Account" sat-8 ta' Ottubru 2002 kif jirrizulta mill-Istatement anness bhala Dok A, oltre l-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002 sad-data tal-pagament effettiv; u

b) Sitta u tletin elf, hames mija u wiehed u tmenin lira Maltija u tlieta u ghoxrin centezmu (Lm36,581.23) dovuti lill-Bank attur in kwantu ghal tnejn u tletin elf, disa' mija u erbgha u sittin lira Maltija u hmistax-il centezmu (Lm32,964.15) fuq "Overdraft Account" bin-numru 054-085816-001 u r-rimanti tlett elf, sitt mija u sbatax-il lira Maltija u tmien centezmi (Lm3,617.08) bhala imghax fuq 1-istess "Overdraft Account" sat-8 ta' Ottubru 2002, kif jirrizulta mill-Istatement anness -bhala Dok B, oltre 1-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002 sad-data tal-pagament effettiv;

Bl-ispejjez inkluzi dawk taz-zewg ittri ufficjali datati 18 ta' Lulju 2001 u tal-mandat ta' inibizzjoni u l-mandat ta' sekwestru pprezentati kontestwalment ma din ic-citazzjoni kontra l-konvenuti li huma minn issa ngunti ghas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-socjeta' attrici mahlufa mill-Prokuratur Legali Jonathan De Maria, I.D. 367569(M) u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet ipprezentata fl-4 ta' Frar, 2003 li permezz taghha l-konvenuti eccepixxew:

1. Illi 1-ewwe1 talba attrici ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra l-istess socjeta attrici stante 1-fatt illi ma gietx segwita l-procedura kontemplata fl-artikolu 167 et seq. tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Di

piu (a) 1-kliem *Min jircievi din ic-citazzjoni kontra tieghu ghandu jipprezenta n-nota ta' eccezzjonijiet tieghu fi zmien ghoxrin (20) jum mid-data tan-notifika, cioe' minn meta jkun irciviha. Jekk ma tigix ippresentata n-nota ta' l-eccezzjonijiet bil-miktub kif trid il-ligi saz-zmien imsemmi, l-Qorti tghaddi biex tghati d-decizjoni skond il-Ligi*" li jidhru fuq l-ewwel pagna tac-citazzjoni ma gewx maqtugha u (b) jidher ii 1-Qorti ttrattat din il-kawza bhala wahda li ma gietx istitwita bil-procedura sommarja.

2. Illi di piu s-socjeta attrici taf — ghaliex giet infurmata diversi drabi — illi 1-ecipjenti ghandhom difiza valida x'jaghtu.

3. Illi kull somma li tista tkun dovuta lis-socjeta attrici ghandha tithallas missocjeta HSBC Life Assurance (Malta) Limited li maghha George Mifsud kien gie assigurat tramite s-socjeta attrici in konnessjoni ma kull self li kien se jiehu minghand l-istess socjeta attrici.

Fil-fatt l-ecipjenti ppresentaw kawza kontra din is-socjeta assiguratrici fid-9 ta' Dicembru 2002 (Citaz. Nru. 1406/02 JRM) u ghalhekk jew is-socjeta HSBC Life Assurance (Malta) Limited ghandha tigi kjamata f'din il-kawza jew – u mill-punto di vista ta' spejjez u procedura jaghmel iktar sens – iz-zewg kawzi ghandhom jimxu u jigu decizi flimkien.

4. Minghajr pregudizzju ghall-premess it-talbiet attrici ghandhom jigu respinti bl-ispejjez peress illi l-kawzali li fuqha huma mibnija mhijiex minnha u cioe' mhuwiex minnu dak li jinghad fl-ewwel paragrafu tac-citazzjoni "*illi l-mejjet George Mifsud u martu Katherine Mifsud kienu kkostitwew ruhhom debituri tal-Bank attur fl-ammont globali ta' sitta u hamsin elf, hames mija u sittax il-lira Maltija u sitta u erbghin centezmu (Lm56,516.46) oltre l-imghax mid-9 ta' Ottubru 2002*".

5. Subordinament u minghajr pregudizzju, is-socjeta attrici ghandha tipprova l-pretensjonijiet taghha bil-mod li jirrikjedi l-Kap 12.

6. Subordinament u minghajr pregudizzju l-konvenuti mhumiex debituri solidali.

7. Salv eccezzjonijiet ohra jekk u meta jkun il-kaz.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenuti mahlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti processwali.

Semghet ix-xhieda tal-Prokuratur Legali Jonathan De Maria.

Rat il-verbal tas-seduta tas-27 ta' Gunju, 2005 illi permezz tieghu l-kawza thalliet ghas-sentenza.

Rat in-noti tal-osservazzjonijiet.

Ikkunsidrat;

Illi l-ewwel zewg eccezzjonijiet jirrigwardjaw il-fatt li l-kawza originarjament giet presentata a tenur tal-Artikolu 167 tal-Kapitolu 12 u ghalhekk issa ma baqghalhomx rilevanza, kif *del resto* ma ghandhiex l-ewwel talba attrici.

It-tielet eccezzjoni hija li l-ammont li jista' jkun dovut ghandu jkun imhallas mis-socjeta' HSBC Life Assurance Malta Limited billi l-mejjet George Mifsud kien assikurat maghha a bazi tas-self li kien ser jiehu mill-istess socjeta' attrici. Hawnhekk il-Qorti jidrhilha li din l-eccezzjoni ma ghandhiex x'taqsam mal-kawza odjerna u fil-fatt il-konvenuti harrku lil din is-socjeta' assikuratrici f'kawza separata li tigi deciza llum ukoll billi din irrifjutat li thallas. Ghalhekk l-eccezzjoni qed tigi respinta.

Fis-sustanza l-konvenuti qed jeccepixxu li l-atturi ma pprovawx il-kreditu taghhom u li f'kull kaz il-konvenuti, *eccetto* l-konvenuta Buhagiar ma ghandhomx ikunu responsabbli solidalment ghas-somma li tista' tkun dovuta mill-mejjet George Mifsud.

Fir-rigward tal-prova tal-kreditu, il-Qorti thoss li *nonostante* l-legalizmi li esponew il-konvenuti fin-nota taghhom, din il-prova saret u ma gietx ribattuta minnhom. Ix-xhud tal-bank, li huwa mpjegat tal-istess bank, esebixxa diversi dokumenti (*bank statements*) illi juru l-ammonti avanzat lil Mifsud u dawn b'ebda mod ma gew kontestati. Huwa minnu li mkien ma rrizulta illi l-konjugi Mifsud ikkostitwew ruhhom debituri b'xi mod formali, izda dan ma jbidilx il-fatt li d-dokumenti msemmija, li kif sew irrimarkaw l-atturi fin-noti taghhom, huma kotba tan-negozju ai termini tal-Kodici tal-Kummerc juru b'mod dettaljat l-ammont dovut mill-konjugi Mifsud. Ghalhekk ladarba hadd mill-konvenuti ma attakka b'xi mod l-awtenticita' jew il-veracita' taghhom, l-eccezzjoni hija respinta.

Il-kwistjoni tas-solidarjeta' tad-dejn hija iktar ikkomplikata. Ma hemmx dubbju li originarjament id-dejn kien wiehed kummercjali izda l-konvenuti ed jargumentaw illi *semmai* huma debituri fis-sehem li tieghu huma werrieta ta' George Mifsud (fil-kaz ta' Katherine Mifsud in-nofs taghha tal-komunjoni tal-akkwisti).

Is-sentenza tal-Qorti citata mill-konvenuti pero' (Taliana vs Vassallo Cesareo) tispjega l-kwoti li ghandhom ihallsu l-werrieta fuq dejn tal-awtur taghhom u ma titkellimx dwar solidarjeta' ghaliex il-kuncetti m'humiex l-istess. F'dan il-kaz il-punt huwa jekk il-werriet ta' dejn kummercjali huwiex ukoll responsabbli solidalment mall-werrieta l-ohra. Fil-fehma tal-Qorti obbligazzjoni kummercjali ghandha tigi ritenuta li tibqa' bhala tali anke fir-rigward tal-werrieta; il-werrieta jirtu l-obbligazzjoni *kif inhi* u l-essenza taghha ma tinbidilx bil-mewt tad-debitur.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti ghalhekk, tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti; tastjeni milli tiehu konjizzjoni tal-ewwel talba ghar-ragunijiet fuq imsemmija u tilqa' t-talbiet l-ohra kollha attrici.

L-ispejjes kif mitluba jithallsu mill-konvenuti.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----